

Lausunto
Diaarinro 6004/00.07/2022
1.7.2022

Maa- ja metsätalousministeriö
kirjaamo.mmm@gov.fi

Viite: lausuntopyyntö 21.6.2022 (VN/5424/2020-MMM-1)

Lausunto yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista ja maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023-2027

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt Suomen metsäkeskukselta lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman hallinnoinnista ja maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023–2027 sekä eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (VN/5424/2020-MMM-1).

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023—2027. Lain avulla toteutetaan Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahaston tuella Suomen yhteisen maatalouspolitiikan strategiasuunnitelman toimenpiteitä 2023–2027.

Lakia sovellettaisiin maaseudun yritystoiminnan tukemiseen, maaseudun hanketoiminnan tukemiseen ja maaseudun paikallisen kehittämisen edistämiseen paikallisten toimintaryhmien toimintaa tukemalla.

Tuettava toiminta ja toimenpiteet eivät olennaisesti eroaisi voimassa olevasta laista, mutta laissa huomioitaisiin tarvittavat muutokset uudelle rahoituskaudelle.

Hakemukset tehtäisiin sähköisesti ja tukien maksumenettelyissä hyödynnettäisiin nykyistä enemmän yksinkertaistettuja kustannusmalleja.

Lausunto
Diaarinro 6004/00.07/2022
1.7.2022

Suomen metsäkeskuksen lausunto

Suomen metsäkeskuksen tehtävä on kerätä ja jakaa tietoa Suomen metsistä. Se neuvoa ja kouluttaa metsänomistajia metsien hoidossa, kestävässä hyödyntämisessä ja suojelussa. Lisäksi Metsäkeskus valvoo, että metsää koskevia lakeja noudatetaan. Metsäkeskus myös edistää ja kehittää metsiin perustuvia elinkeinoja, jotta maaseudun kannalta olennaisen tärkeät elinkeinot ovat mahdollisimman monipuolisia ja toiminta kokonaiskestävää ja kannattavaa.

Suomen metsäkeskus kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja toteaa lakiluonnoksesta lausuntonaan seuraavaa:

Yleiset kommentit

Lakia kautta toteutettava maaseudun yritystoiminnan tukeminen, maaseudun hanketoiminta ja maaseudun paikallisen kehittäminen ei olennaisesti eroaisi voimassa olevasta laista ja käytännöistä. On hyvä, että hankehallinto tehtäisiin jatkossa sähköisesti. Myös maksumenettelyjen yksinkertaistamisen tavoite on kannatettava.

Vaikka esitys ei sisälläkään kovin yksityiskohtaisesti tuettavan toiminnan määrittelyä, Metsäkeskus muistuttaa, että yli 60 % Suomen biotaloudesta perustuu metsien käyttöön. Merkittävän maaseutuelinkeinon painoarvoa ei ole huomioitu hallituksen esityksen valmistelussa riittävästi. Lausunnolla olevan hallituksen esityksen mukaan valmistelemissa ryhmissä ei juuri ollut metsäelinkeinojen edustusta. Pidämme tätä puutteena valmistelun kokonaisuuden kannalta.

Lakiehdotuksen tarkoituksena on luonnoksen mukaan hyödyntää maaseudun luonnonvaroja kokonaiskestävästi maaseutusuunnitelman tavoitteiden saavuttamiseksi. Kansallisen metsästrategia 2025:n mukaisesti myös metsäalan kehittämisessä on tavoitteena sama kokonaiskestävyyden tavoite. Näin on myös alueellisissa metsäohjelmissa, jotka kattavat kaikki maakunnat.

Lausunto
Diaarinro 6004/00.07/2022
1.7.2022

Yksityiskohtaiset muutosesitykset

Laki maaseudun kehittämisen tukemisesta rahoituskaudella 2023–2027

1 luku, 2 § Soveltamisala

Perusteluteksteissä todetaan (s. 52, toinen kappale), että
"Metsätalousmaan kestävää käyttöä edistäviin tukiin sovellettaisiin tulevalla rahoituskaudellakin

ehdotetun lain sijaan, mitä kestävän metsätalouden määräaikaaisessa rahoituslaissa (34/2015) säädetään."

Metsätalouden tukijärjestelmään liittyvää lainsäädäntöä ollaan myös parhaillaan uusimassa. Perusteluun kannattaisi kirjata metsätaloutta tukevasta lainsäädännöstä yleisemmällä tasolla, jotta perustelu olisi ajan tasalla myös ko. lain uudistamisen jälkeen.

4 luku, 21 § Kehittämishanketuen saaja ja tuettava toiminta

*"Kehittämishanketukea voidaan myöntää julkisoikeudelliselle tai yksityisoikeudelliselle yhteisölle toimintaan, jonka tavoitteena on vahvistaa maaseutualueiden sosioekonomista rakennetta, edistää älykästä, kestävää ja monipuolista **maatalousalaa** sekä edistää ympäristöhoitoa ja ilmastotoimia."*

Lakiehdotuksen tavoitteena on hyödyntää kokonaiskestävästi maaseudun luonnonvaroja ja tukea biotaloutta edistävää yritystoimintaa. Perustelujen mukaan (s. 25) *"Tämä sisältää maatalouden, metsätalouden (ja kalatalouden), niiden raaka-aineiden prosessoinnin, prosesseissa syntyvien erilaisten sivuvirtojen **hyväksikäytön** ja tuotteet sekä tuotteiden markkinoinnin. Biotalouskehittämällä pyritään vähentämään riippuvuutta uusiutumattomista luonnonvaroista sekä edistämään kestävää kehitystä ja kiertotaloutta. Suomessa biotalouden liikevaihdosta valtaosa tulee metsätaloudesta ja –teollisuudesta sekä maatalous- ja elintarvikesektorilta."*

Ehdotamme, että 21 § muutetaan siten, että sana "maatalousalaa" korvataan sanalla "maaseutuelinkeinoja", niin lakiteksti tukee paremmin sille asetettua tavoitetta. Teksti muutoksen jälkeen

Lausunto

Diaarinro 6004/00.07/2022

1.7.2022

"...edistää älykkäitä, kestäviä ja monipuolisia maaseutuelinkeinoja sekä..."

Ehdotamme myös, että perusteluteksteissä sivulla 25 oleva sana "hyväksikäytön" korvataan sanalla "hyödyntämisen". Hyväksikäyttö kuvaa sanana enemmänkin riistämistä kuin luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä.

Anna Rakemaa
metsäjohtaja
Suomen metsäkeskus

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 4 pages before this page
Dokumentet inneholder 4 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 4 sivua ennen tätä sivua
Dette dokument indeholder 4 sider før denne side

Detta dokument innehåller 4 sidor före denna sida

authority to sign
representative
custodial

asemavaltuus
nimenkirjoitusoikeus
huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt
firmateckningsrätt
förvaltare

autoritet til å signere
representant
foresatte/verge

myndighed til at underskrive
repræsentant
frihedsberøvende